

Apaštalai Šv. Simonas ir Judas Tadas

Spalio 28 dieną katalikų Bažnyčia mini apaštalus Simoną ir Judą

Bažnyčia supranta apaštalus ne kaip atskirus asmenis, o kaip visumą - Jėzaus mokytinių būrį – „išaušus rytui, jis pasišaukė savo mokinius ir iš jų išsirinko dvyliką; juos ir pavadino apaštalais: Simoną, kurį praminė Petru, jo brolių Andriejų, Jokūbą ir Joną, Pilypą ir Baltramiejų, Matą ir Tomą, Alfiejaus sūnų Jokūbą ir Simoną, vadinamą Uoliuoju, Jokūbo sūnų Judą ir Judą Iskarijotą, vėliau tapusį išdaviku“ (Lk 6, 13-16). Apaštalo buvimas su Kristumi iškyla ir iš bendros, ir iš asmeninės jų patirties. Apaštalas graikų kalba – tai pasiuntinys, tad apaštalus ir atpažįstame iš jiems skirtos apaštališkosios pasiuntinystės. Dabartinėje Bažnyčioje apaštalo įpėdiniai yra vyskupai, kaip tikinčiųjų dvasios vadovai, Dievo žodžio saugotojai.

Visais laikais įvairios bažnytinės bendruomenės stengdavosi pabrėžti savo kilmę iš kurio nors apaštalo, nes sąsaja su apaštalu - tai ženklas, kad jos priklauso Kristaus įsteigta bendruomenei, be to, tai liudija ir apie sąjungą su Roma, Apaštalo sostu. Tradiciškai sakoma, kad apaštalai pasidalijo visą tada žinomą pasaulį ir skelbė Evangeliją kiekvienas „savo šalyje“. Galima rasti nuorodų, kad Simonas apaštalavo Egipte, Judas Tadas – Mesopotamijoje, nors žinome, kad jie daug keliavo ir lankydavo vienas kitą.

Apaštalai Simonas ir Judas Tadas minimi spalio 28 dieną, nes manoma, kad būtent tą dieną jie „kankinių mirtimi paliudijo Kristų ir jo tiesą“. Nors ir nėra gausu žinių apie šiuos apaštalus, pabandykime pažvelgti į kiekvieno iš jų istorijas, kurias pasakoja bažnytinės legendos.

Simonas Kananiečis, vadinamas Uoliuoju

Simonas, vadinamas *Kananiečiu* arba Uoliuoju (Zelotu). Vieni šaltiniai teigia, kad, prieš savo atsivertimą, jis priklausęs zelotų sektai, tačiau, sekant labiau paplitusia nuomone, jis taip vadinamas dėl savo aistringų domėjimosi Žydų įstatymu, kuriuo jis pasižymėjo prieš tapdamas Kristaus mokiniu. Simonas buvo Jeruzalės vyskupas po Jokūbo Jaunesniojo; *Aukso legendoje* ir Romos brevijoriuje minima, kad Simonas nukeliavo į Mesopotamiją pas Judą Tada, ir kartu su juo išvyko skelbti Evangelijos į Persiją, kur, pagal vieną legendą, ir buvo nužudytas. Pagal vieną legendą, jis ir buvęs nužudytas kartu su Judu Tadu, pagal kitą – kad buvo pjūklui perpjautas per pusę. Apie apaštalą Simoną žinome labai nedaug, dažniausiai jis vaizduojamas kartu su kitais mokiniams aplink Jėzų per Paskutinę vakarienę ir kituose epizoduose, kur visi apaštalai susirinkę kartu.

Šv. Simonas globoja visus, kurie pjausto medį, marmurą ir pan. Pagrindinis šio šventojo atributas – pjūklas, arba lenktas kardas, kuriuo, kaip manoma, jį nužudė pagonių šventikai.

Judas Tadas

Per Paskutinę vakarienę Judas Tadas paklausė Jėzų, kodėl jis ketina apsireikšti tik apaštalams, o ne pasauliui, o Jėzus jam atsakė: „*Jie kas mane myli, laikysis mano žodžio, išmano Tėvas jį mylės; mes pas jį ateisime ir apsigyvensime*“ (Jn 14, 22-23).

Hebrajiškai *Tadas* reiškia *didžiaširdis*. Paprastai Judas Tadas laikomas šv. Jokūbo jaunesniojo broliu. *Aukso legenda* pasakoja, kad Tomas pasiuntęs Judą Tada pas Edesos karalių Abgarą, sergantį raupsais. Karalius anksčiau buvo rašęs Jėzui, pripažindamas jo dieviškumą ir siūlydamas prieglobstį nuo priešų; Jėzus Abgarui atsakęs kad šis palaimintas, nes įtikėjo „nė nematęs“, bet atvykti negalįs, kol neatliks savo misijos. Tačiau atsiųs mokinį, kuris jį išgydysiąs. Iš šio laiško Abgaras supratęs, kad negalės Jėzaus pamatyti, pasiuntė dailininką, kuris turėjo nupiešti Jėzaus atvaizdą. Kadangi dailininkas Jėzaus nupiešti nesugebėjo, Jėzus jam padėjęs: prispaudęs sau prie veido drobę, ir joje liko jo atvaizdas. Šią drobę vėliau Judas Tadas ir nugabeno Abgarui. Atvykęs pas Abgarą, jis pasiskė esąs paties Jėzaus siųstas mokinytis. Išvydęs svečio veidą, spindintį nežemiška šviesa, karalius suprato, kad jis tikrai Jėzaus pasiųstas išgydyti jo nuo raupsų. Judas paėmė Jėzaus kadaise siųstą laišką, perbraukė juo Abgarui per veidą, ir šis pagijo.

Judas Tadas yra patekusių į beviltišką padėtį globėjas. Judo Tado prašoma padėti nuo skaistyklos liepsnų ir sprendžiant beviltiškas bylas, tad jis globoja ir karo tarnybos šauktinius, nes šie negali jos išvengti.

Pagrindiniai šio šventojo atributai – drobė su Jėzaus atvaizdu, vadinama *acheiropoietos* (ne žmogaus rankų darbo) ir lazda, kuria jis buvo užmuštas.

Kiti atributai, naudojami ikonografijoje – kirvis, alebarda, kampainis ir kryžius su ilgu kotu, reiškiantis, kad jis mirė dėl Kristaus. Judas Tadas yra vieno iš Apaštalo laiškų autorius, kuriame save įvardija kaip „Jėzaus Kristaus tarną“.